

Apotekteknikerne avlaster spesialsykepleierne

Stavanger universitetssjukehus går nye veier for å sikre at spesialsykepleiere får mer tid til pasientnære oppgaver. Apotekteknikere jobber på intensivavdelingen der de blander medisiner – en oppgave som sykepleierne ellers måtte ha gjort.

Av: Claude R. Olsen

Sykehuset har i et halvt år kjørt et pilotprosjekt der seks apotekteknikere og seks farmasøyter fra Sjukehusapoteket i Stavanger har jobbet sammen med spesialsykepleierne ved Intensivavdelingen og ved Nyfødtintensivavdelingen. Resultatene er så gode at de nye arbeidsrutinene fortsetter, og vurderes utvidet til flere avdelinger.

Stortrives

Jevnlig tar apotektekniker Katrine Auglend turen fra produksjonsavdelingen i sykehusapoteket til medisinerrommet på Intensivavdelingen ved Stavanger universitetssjukehus. Her tar hun frem blandekortene for dagens medisiner og begynner å blande. Når medisinen er ferdig blandet, blir den kontrollert av farmasøyten når han

eller hun er til stede. Deretter går hun ut til spesialsykepleieren for dobbeltkontroll av at det er riktig blanding før den gis til pasienten.

Auglend forteller om stor trivsel med de nye oppgavene.

– Jeg stortrives med å jobbe her. Sykepleierne er glade for å se oss, og jeg føler vi hjelper dem veldig godt. Vi har en god dialog, og alle svarer på det vi lurar på, sier Auglend.

Nye prosedyrer

I pilotprosjektet har hovedoppgaven vært å blande infusjonsvæsker, deriblant mye antibiotika. Felles for legemidlene apotekteknikerne har tilberedt, er at de er ferskvare og må blandes kort tid før de skal brukes.

Paradoksalt nok måtte apotekteknikerne læres opp til å jobbe på en ny måte med andre prosedyrer ved intensivavdelingene. I produksjonsrommet på apoteket skjer

all produksjon i lukkede maskiner i såkalte renrom, med svært strenge krav til hygiene og renhold. På medisinerrommene i intensivavdelingene er forholdene enklere, og man jobber under andre prosedyrer.

Gode blandekort

Dagen starter med at farmasøytene fra apoteket går rundt på intensivavdelingen og spør om hva som skal blandes ut samme dag. De går inn på medisinerrommet og legger frem blandekort for de ulike bestillingene og informerer apotekteknikerne.

– Blandekortene skal være så gode at det ikke går an å gjøre feil. Jeg har ikke lov til å blande noe uten at jeg har en oppskrift foran meg, forteller Auglend. Blandekortene fungerer også som dokumentasjon på hva som er blandet.

Hun starter gjerne dagen i apoteket, jobber tre og en halv time på intensivavdelingen og avslutter arbeidsdagen i apoteket. Turnusen går fra mandag til lørdag, der jobbingen på lørdagene blir kompensert med at apotekteknikerne får en dag fri per to lørdager de har jobbet.

Auglend anbefaler andre sykehus å bruke apoteket på samme måte som i Stavanger. – Jeg ser klart at vi har kompetansen som skal til for at vi kan hjelpe og avlaste sykepleierne. For meg har det vært veldig fint å jobbe med intensivsykepleierne og ha oppgaver som få andre har, sier hun.

Apotektekniker Katrine Auglend stortrives i medisinerrommet på Intensivavdelingen ved Stavanger Universitetssjukehus. Foto: Tonje Folkvang

Sykehusapoteker Tonje Folkvang har ledet pilotprosjektet der blant andre farmasøyt Erik Svandal og intensivsykepleier Marcus Zaremba har deltatt. Foto: Madinah Corpus

Vellykket pilotprosjekt

Prosjektet ble startet etter initiativ fra ledelsen ved sykehuset med Tonje Folkvang, leder av Sjukehusapoteket i Stavanger, som prosjektleder. Etter grundig gjennomgang av hvilke legemidler som skulle inkluderes, utarbeidelse av blandedkort for hvert legemiddel og etablering av egne rutiner for apotekpersonalet, ble prosjektet startet 3. januar i år. Personell fra sykehusapoteket har frem til 30. juni 2019 avlastet Intensivavdelingen og Nyfødtintensivavdelingen. Ordningen har fortsatt ved Intensivavdelingen og vil videreføres i 2020.

Før pilotforsøket startet, definerte prosjektgruppen følgende mål:

- Spesialsykepleierne bruker mindre av sin tid på medisinnrommet.
- Reduksjon i innleie av spesialsykepleiere.
- Økt pasientsikkerhet målt i færre avviksmeldinger relatert til legemiddelbehandling.

Sykehusapoteker og prosjektleder Tonje Folkvang kan melde om gode resultater. I løpet av prosjektperioden har spesialsykepleierne ved Intensivavdelingen fått frigjort 770 timer og Nyfødtintensivavdelingen 691 timer til pasientnære oppgaver.

Ekstern innleie av spesialsykepleiere ved Intensivavdelingen har gått ned hele 72 % i vårhalvåret 2019 sammenliknet med vårhalvåret 2018. Avdelingen har imidlertid iverksatt mange parallelle tiltak, så det er ikke mulig å fastslå om prosjektet har hatt en direkte effekt på nedgangen. I tillegg er det registrert for få avvikshendelser til å kunne trekke konklusjoner om hvorvidt prosjektet har resultert i færre feil og dermed økt pasientsikkerhet.

I en spørreundersøkelse blant spesialsykepleierne på de to avdelingene var det stor spredning i svarene om de opplevde at de brukte mer tid hos pasientene i pilotperioden. Apotekteknikerne svarte at samarbeidet med de involverte sykehus-

postene fungerte godt, og at de i hovedsak opplevde at pilotprosjektet ble gjennomført på en tilfredsstillende måte.

Utvides trolig i 2020

I sluttrapporten konkluderer prosjektgruppen med at «pilotprosjektet viste god effekt. Både tilberedning av legemidler og oppfølging av rutineoppgavene på medisinnrommene oppleves som god avlastning for pleiepersonalet på post».

Folkvang håper på en utvidelse av ordningen.

– Vi tror at det blir en utvidelse av antall poster som får dette tilbudet fra 2020. Dette blir avklart i løpet av budsjettprosessen til Helse Stavanger nå i høst. Men vi må ta det skrittvis, for å sikre at vi har nok medarbeidere til å dekke alle oppgaver, sier Folkvang.

På bakgrunn av de gode resultatene i Stavanger har Rikshospitalet i Oslo besluttet å starte et tilsvarende prosjekt fra oktober 2019. ■